

23107 - SEGURETAT EN EL TREBALL I SALUT

LABORAL I

TEMA 1.

- 1.1.- La definició de salut.
- 1.2.- Les diferents concepcions de la salut. El model mèdic i el model de les CC.SS.
- 1.3.- El concepte de causalitat. La "xarxa causal" en la producció de les malalties.
- 1.4.- El model causal en patologia laboral.

TEMA 2.

- 2.1.- La importància social de la malaltia.
- 2.2.- La malaltia clàssica. Formes clàssiques d'emmataltir.
- 2.3.- Noves formes d'emmataltir. La malaltia crònica. Conseqüències individuals i socials.
- 2.4.- Característiques específiques de la malaltia mental.

TEMA 3.

- 3.1.- La patologia del treball.
- 3.2.- La vella patologia dels treballs vs. la nova patologia del treball. Característiques.
- 3.3.- Etiologia. Durada. Àmbit d'incidència. Intensitat i víctimes.
- 3.4.- La importància del "període de latència".

TEMA 4.

- 4.1.- Definició d'epidemiologia. Introducció al mètode científic.
- 4.2.- Mesures de freqüència. Taxes. Incidència. Prevalença. Taxa d'incidència.
- 4.3.- Estandarització de taxes. Esperança de vida. Esperança de vida sense incapacitat.
- 4.4.- Estudis en epidemiologia. Estudis de cohorts i estudis de casos i controls. Les mesures d'efecte: risc realiu i risc atribuïble.

TEMA 5.

- 5.1.- Accidents de treball. Definicions.
- 5.2.- Malalties Professionals. Definicions
- 5.3.- Regulacions legals.
- 5.4.- Aspectes preventius.

TEMA 6.

- 6.1.- Desigualtats socials i salut.

- 6.2.- Diferències de mortalitat i morbiditat en funció de l'estructura social.
- 6.3.- Un indicador de salut: la salut subjectiva. Diferències en funció de l'estatus social.
- 6.4.- Estils de vida diferents, conseqüències per a la salut.

TEMA 7.

- 7.1.- Les condicions de treball (causa de la patologia laboral)
- 7.2.- Què són les condicions de treball.
- 7.3.- La valoració de les condicions de treball: mesures subjectives i mesures objectives.
- 7.4.- El rol dels actors socials en relació a les condicions de treball: Administració, Treballadors i Empresaris.

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquest programa és posar en contacte els alumnes de RR.LL. Amb els temes de salut laboral. La salut a l'àmbit del treball ha esdevingut un aspecte primordial a causa de les seves repercussions humanes i econòmiques. D'altra banda el fet que la patologia labora i els accidents de treball puguin ser evitats amb una correcta prevenció posa de relleu la importància d'una formació adequada en aquests temes.

En aquesta primera part de l'assignatura s'introduiran els conceptes de salut i malaltia i la seva formulació operativa en l'àmbit laboral, així com alguns mètodes i instruments d'investigació (Epidemiologia).

La Salut i la malaltia com a processos socialment condicionats han d'èsser estudiats en la realitat contextual de les poblacions, i per tant el coneixement d'aquesta susceptibilitat és bàsic per al Diplomat en Relacions Laborals.

AVALUACIÓ:

L'avaluació del curs es farà mitjançant un examen final que combinàrà preguntes curtes amb un tema a desenvolupar.

Durant el curs es faran 4 lectures, presentades pels propis alumnes a classe, que seran obligatòries per a tots. Cada alumne haurà d'entregar una recensió crítica el dia de l'exposició de la lectura a classe.

BIBLIOGRAFIA:

BERNAL HERRER, J. *Formación General de Seguridad e Higiene del Trabajo. Aspectos teóricos, prácticos y legales de la salud laboral*. Madrid, Tecnos, 1996.

- BESTRATEN, M. (Coord.) *Seguridad en el Trabajo*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1990 (2^a ed.)
- CASTILLO, J.J.; PRIETO, C. *Las condiciones de Trabajo*, Madrid, C.I.S., 1990.
- DE LA IGLESIA, A; SOLÉ, Mª D.; MARQUÉS, F.; PÉREZ, J. *Epidemiología Laboral*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1992.
- FERNÁNDEZ DE PINEDO, I. (Coord.) *Condiciones de Trabajo y Salud*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1990 (2^a ed.).
- GUASCH, J. (Coord.) *Higiene Industrial*. Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1994.
- LLEI DE PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS (Llei 31/1995, de 8 de noviembre), BOE 269 de 10 de noviembre de 1.995.
- MARTI CASAS, O. *Introducción a la Medicina Social*, Barcelona, ICESB, 1995.
- NOGAREDA, C (Coord.) *Psicosociología del Trabajo*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1995.
- NOGAREDA, S. (Coord.) *Ergonomía*, Madrid, Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo, 1995.
- PARMEGGIANO, L. (ED.) *Enciclopedia de Salud y Seguridad en el Trabajo (3^a ed.)*, Madrid, Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1989.
- PRIETO, C. *Trabajadores y Condiciones de Trabajo*, Madrid, Hoac, 1994.
- VICENS, J. *El valor de la salud. Una reflexión sociológica sobre la calidad de vida*, Madrid, Siglo XXI, 1995.